

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky: **M. K.**, narodená X., bytom D., M. ul. č. X. zastúpená Jozefom Kotlárom, bytom Plavé Vozokany č. 105, proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 29. júna 2011, č.k. 13Sd/15/2010-60, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 29. júna 2011, č.k. 13Sd/15/2010-60, **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 29. júna 2011, č.k. 13Sd/15/2010-60, podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil rozhodnutie odporkyne zo 17. septembra 2009 číslo X., ktorým podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok, pretože podľa § 72 ods. 1 písm. d/ zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 721/2004 Z.z. nesplnila podmienku potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok.

Súd prvého stupňa po preskúmaní zákonnosti rozhodnutia odporkyne dospel k záveru, že zodpovedá zákonu. Zistil, že navrhovateľka je invalidná, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má v porovnaní so zdravou fyzickou osobou pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 55 %. Ku dňu vzniku invalidity 3. augusta 2009 navrhovateľka nezískala ani jeden deň z potrebných troch rokov doby dôchodkového poistenia podľa § 72 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, ktorá doba sa zisťuje z celého obdobia pred vznikom invalidity, a preto podmienky pre priznanie invalidného dôchodku nespĺnila.

Krajský súd navrhovateľke nepriznal náhradu trov konania s odôvodnením, že o ich náhradu nepožiadala.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka odvolanie. Namietala, že jej nepriaznivý zdravotný stav nevznikol len dňom, ako to uznali posudkoví lekári ale dávno predtým. Žiadala priznať invalidný dôchodok z mladosti.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správny. Uviedla, že zdravotný stav navrhovateľky a pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť posúdili na účely súdneho konania vecne príslušné orgány podľa § 153 ods. 3 a ods. 5 zákona o sociálnom poistení. Posudkoví lekári po objektívnom vyšetrení zdravotného stavu a za osobnej účasti vyhotovili logické a jednoznačné posudky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 a § 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

V prejednávanej veci odporkyňa v opravnom prostriedku ako aj v odvolaní proti rozsudku prvého stupňa namietala nesprávne určenie vzniku invalidity od 3. augusta 2009 a tvrdila, že jej zdravotný stav, podmieňujúci invaliditu vznikol v mladosti.

Podľa § 70 ods. 2 vety prvej zákona o sociálnom poistení fyzická osoba má nárok na invalidný dôchodok aj vtedy, ak sa stala invalidnou v období, v ktorom je nezaopatreným dieťaťom a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt. Nárok na invalidný dôchodok tejto fyzickej osobe vzniká najskôr odo dňa dovŕšenia 18 rokov veku.

Podľa § 263 ods. 14 zákona o sociálnom poistení v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004 sa nárok na invalidný dôchodok posudzuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, ak občan

- a) sa stal invalidný pred dovŕšením veku, v ktorom sa končí povinná školská dochádzka,
- b) nezískal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok a
- c) dovŕšil 18 rokov veku.

Z obsahu súdneho a dávkového spisu odporkyne odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa na základe právneho záveru uvedeného v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. novembra 2010, sp. zn. 7So/98/2010, doplnil dokazovanie ohľadne sporného dátumu vzniku invalidity. V odôvodnení rozsudku podrobne citoval časti z lekárskejších posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočky Levice MUDr. R. V. z 3. marca 2011 a Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Banskej Bystrici MUDr. B. H. z 27. mája 2011. Obaja posudkoví lekári za rozhodujúce zdravotné postihnutie podmieňujúce invaliditu navrhovateľky stanovili choroby nervového systému, postihnutie mozgu, poruchy osobnosti, intelektu vyvolané ochorením, poškodením alebo dysfunkciou mozgu – stredne ťažká forma podľa kapitoly VI, oddiel A, položka 1, písmeno b/ prílohy 4 zákona o sociálnom poistení so 45 % mierou poklesu vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Z dôvodu iného zdravotného postihnutia, duševné poruchy a poruchy správania, ľahká mentálna retardácia podľa kapitoly V, položky 6, písm. a/ prílohy 4 zákona o sociálnom poistení zvýšili percentuálnu mieru o 10 % podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení.

Posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Levice MUDr. R. V. v lekárskej správe z 3. marca 2011 uviedol, že invalidita z mladosti nebola navrhovateľke zistená, pretože v minulosti pre ľahkú mentálnu retardáciu nebolo možné uznať invaliditu, a táto duševná choroba pred úrazom hlavy v roku 2003 nebola popisovaná. Invalidita na účely invalidného dôchodku z mladosti vzniká pred dovŕšením veku, v ktorom sa končí povinná školská dochádzka, ktorú navrhovateľka skončila v roku 2001, teda pred

úrazom. Dátum vzniku invalidity 3. augusta 2009 je viazaný na psychologické vyšetrenie, ktoré jednoznačne preukázalo mieru a závažnosť duševnej poruchy, preto nie je možné určiť iný dátum vzniku invalidity. Navrhovateľka dovŕšila vek 18 rokov 16. marca 2003, úraz utrpela 24. novembra 2003 a podľa § 9 zákona o sociálnom poistení nespĺňala kritéria nezaopatreného dieťaťa.

V lekárskej správe MUDr. B. H., posudkovej lekárky sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredia so sídlom v Banskej Bystrici z 27. mája 2011 je uvedené, že podmienkou uznania invalidity z mladosti je invalidita podľa § 29 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (platný do 31. decembra 2003), ktorú ale zdravotný stav navrhovateľky v tom čase nepodmieňoval. Invaliditu navrhovateľky podmieňuje až poúrazový psychický stav následkom úrazu, ktorý sa stal v novembri 2003 (ako 18 ročnej). Lahká mentálna retardácia bola objektivizovaná až 3. augusta 2009 psychologickým vyšetrením, odkedy je uznaná za invalidnú.

Medzi závermi uvedených posudkových lekárov odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa nezistil rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvody pochybovať. Navrhovateľka ani v odvolacom konaní nepredložila iné nálezy z odborných lekárskejších vyšetrení, ktoré by posudkoví lekári nepoznali. Nebolo preukázané, že navrhovateľka sa stala invalidnou pred dovŕšením veku, v ktorom končila povinnú školskú dochádzku.

Odvolací súd v doterajšom konaní vykonané dokazovanie považoval za dostačujúce pre svoje vlastné rozhodnutie. Bolo nepochybné zistené, že požiadavke navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku z mladosti podľa zákona o sociálnom zabezpečení nebolo možné vyhovieť.

Súd prvého stupňa preto nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za zodpovedajúce zákonu. Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre podľa § 219 OSP potvrdil ako vecne správny.

Podľa § 250k ods. 1 vety prvej OSP ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania.

Navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná, a preto odvolací súd jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 250k ods. 1 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 27. septembra 2012

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová